

2111

Riksantikvarien.

Ausgående från en baleskopia av guld i Herrevadskloster, Hisebergsgården, Utsjöbo här, Skåne.

Onsdagen den 23 maj 1946 anstälde byggnadstare Åke Andersson, Ljungbyhed, ett man i samband med de pågående restaureringsarbetena i Herrevadsklostrets östra flygallings stött på en del murresten dels inne på byggnadens dels omödelbart norr om den år 1745 uppförda norra porttillagen. I anslutning till fynden träffades överenskommasse med byggnadstaren, att murresterna skulle lämnas i örört skick tills undersökning bunnit utföras, vilket bestämdes kunna ske tiadagen den 28 maj 1946.

Sistnämnda datum besökte underberednad platsen och utförde uppmätning, beskrivning samt fotografiering av de påträffade murresterna. Rapport över undersökningen är under utarbetande och kommer inom kort att överlämnas till Riksantikvarien. Vid mitt besök överlämnade byggnadstare Andersson en halskedja, vilken hittats av arbetarna Ossian Svensson, Övad, Klippan och Tage Ljungdahl, Bonarp, Ljungbyhed, vid grävning av en dräneringsgröp, som från norra långans portgång gick åt n.n.v. ned till den förbiflyggröpen, som från norra fruktplatsen hade av arbetarna lämnats kvar i örört skick i evakten på en kommande undersökning. (Fig. 1, foto H; r 1)

Fruktplatsen var belägen 5,75 meter norr om Herrevadsklostrets norra långa vinkelrätt från dens norra fasad och 170 cm väster om portgångens nordvästra omfattning. Dräneringsgröpen, som hade en bredd av 60 cm, hade ett djup av 55 cm längst i söder och 77 cm omödelbart invid själva fruktplatsens östra skottväggen, i vilken kedjan påträffats, visade följande lagerrföljd: nedast ett 10 cm tjockt brännlager, som följdes av ett 34 cm tjockt lager, bestående av mylla, tegelbrockor och djurben. Övanför detta lager fanns ett 15 cm tjockt mylla, tegelbrockor och djurben. Övanför detta lager följde ett 18 cm tjockt lager av mylla, sparsamt uppmixlat med tegel. Överst följde ett 16 cm tjockt lager av mylla, sparsamt uppmixlat med tegel. Till Halsebjärgen låg på ett djup av 62 cm under marken i det 34 cm tjockt lagret av mylla uppmixlad med tegelbrockor och djurben. Den låg omödelbart i kanten av östra skottväggen samt 15 cm norr om en förmodad grundmur i svart block, som stack över i västra skottväggen och utgjordes av trene större gråstenar. Stenarna lågo ovanpå varandra utan bruk emellan. Den övre sten som hade en bredd av 42 cm och en tjocklek av 13,5 cm sköt 48 cm från västra skottväggen. Stenen låg med sin övre yta 56 cm under marken. Den andra stenen låg under det förstnämnda blockets södra sida och sköt i skild 14 cm från den övre stenens södra kant och 11 cm från den övre stenens östra kant (Fig. 1). Stenarna förde möjligen markera rester av någon mur, som ingått i klosteranläggningen men kunna också vara trene enstaka lösa stenblock, som av en tillfälligt kommit i sitt nuvarande läge. Stenarna behålls i öke tagas bort och ha därför kvarlämnats in situ.

Halskedjan, som enligt bestämning av hovjuvelerare R.W. Ribot, Lund, var av rent guld(cirka 23 karat), hade en längd av 46 cm och en bredd av 7 mm. Dess vikt uppgick till 73,7 gram. Kedjan var utformad i tekniken "döbel-pensar". Kedjans ens ända slutar i en ringformig ögla, dess andra synas ha haft en hake, som brutits av och förskjutits i äldre tid (foto n:r 2).

I anslutning till fyndet får jag värdsamt föreslå, att kedjan ifråga inläses av kronan och att lösenbeloppet (metallfyndet efter vikt jämt en åttendedels förhöjning) utbetalas med hälften vardera till de båda upphittarna, arbetaren Ossian Svensson, Övad, Klippan och arbetaren Tage Ljungdahl, Bonary, Ljungbyhed. Då båda upphittarna befinna sig i små ekonomiska omständigheter - enligt uppgift av deras arbetsgivare, byggnästare Åke Andersson, Ljungbyhed, - vore det synnerligen tacknackligt, om de jämväl kunde erhålla något tillägg i form av särskilda hittelön, förslagsvis 10 kronor per man. Ett belopp 4 kronor 5:- har av undertecknad utbetalats till upphittarna såsom hittelön tills vidare.

Halskedjan översändes nedanstående datum i asseuerad försändelse och under adress: Statens Historiska Museum, Storgatan 41, Stockholm.

Lund den 28 juni 1946

Värdsamt

Harald Olsson

Bilagor: 1 st. ritning

2 st. fotografier

1 st. reseräkning

Rätt avskrivet betyger:

Fig. 1. Skånes Hembygdsförbund, Lund A 3194a: bilaga I.

A 265

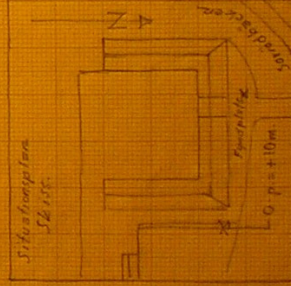
Söder

Grennättanplats
i Herrevadskloster
nära längr. B. 1745

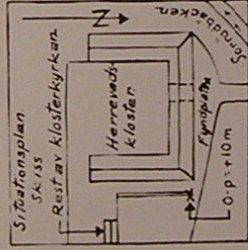
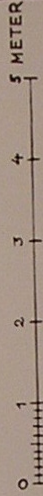
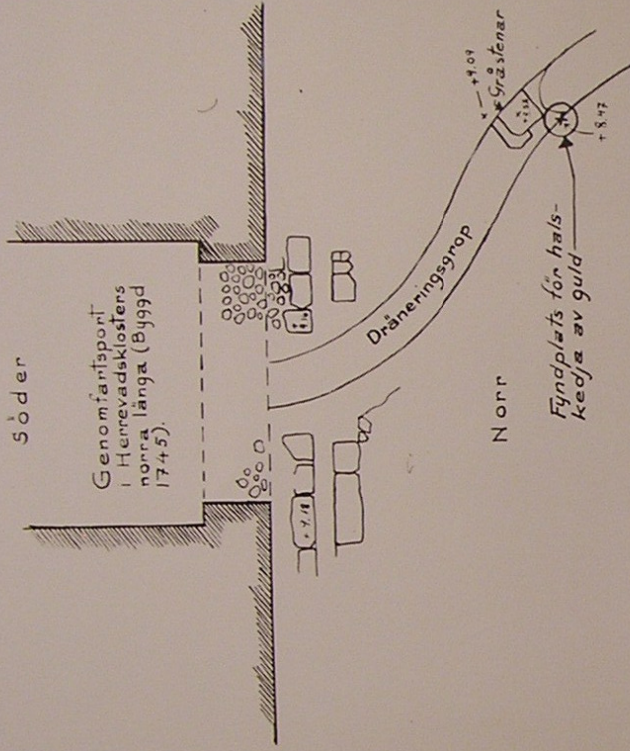
Herrevadskloster

Fyndplats för holl-
kors av guld

Norr

Skåne
N. Åsbo h.d.
Riseberga s:n
Herrevadskloster
Fyndplats för
hollskedja av guld.
Skåla 150
Uppm. av H. Olsson-
Maj 1946

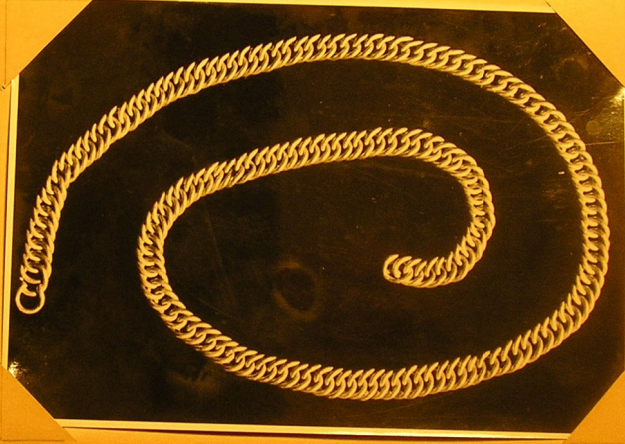

Skåne
N. Åsbo h.d.
Riseberga
Herrevadskloster
Fyndplats för
halskedja av guld
Skala 1:50
Uppm. av H. Olsson
Maj 1946.

Hälsöberga 312
Keramikskulptur.
Fynd av halshals
av guld.

1. Fyndplatsen i Ardeningsgröden, som
från portvägen i norra längan strötkte
sig åt n.o.v. och mynnade ut i den för-
biflytande Sörrebacken. Det vita krysset
i bilden anger kistjans läge. 1946.
Foto åt H.G. H. Olsson

2. Halshalsen av guld, längd 46 cm, bredd 7 mm.
Vikt: 77,7 gram.
Foto: Fischers Fotostudio, Lund 1946.